

[Gustav Pedersen.]

nu er oppe paa en udækket Prisstigning paa 1 000 Kr. paa et Normalbudget.

Jeg understreger, hvad jeg tidligere har sagt, at en Række af Udgifterne har en Husholdning jo ikke noget Herredømme over; der er Poster, som man ikke kan spare paa, og hvor man ikke har nogen Indflydelse eller i hvert Fald meget ringe Indflydelse paa Forbruget. Det vil altsaa sige, at de Besparelser, der skal klare denne Difference paa 1 000 Kr., skal gennemføres paa kun en Del af Budgettet, og det vil antagelig enhver forstaa er en saa haard Anspændelse i de lavere liggende Lønningsgrupper, at man har Pligt til at se med fornøden Alvor paa yderligere Prisstigning. Og saa maa vi endda tage i Betragtning, at her er Tale om Pristallet pr. 1. Juli. Selv om Priserne er steget i noget langsommere Tempo i det sidste halve Aar, er det dog givet, at der ogsaa efter 1. Juli har fundet Prisstigninger Sted, og der er ikke meget Haab om, at vi hermed har kulmineret. Vi maa for de Lønninger, der skal gælde til 1. Marts, regne med en yderligere Stigning i Differencen mellem Priserne og Dyr-tidstillægget.

Det langsommere Tempo, Prisstigningen er kommet ind i, er selvfølgelig for saa vidt glædeligt, men det er jo ikke nok til, at vi nu har Lov til at være saa optimistiske at sige, at nu er vi over det værste. Vi maa regne med, at forskellige Forhold foranlediger yderligere Prisstigning, og der er i denne Forbindelse Grund til at gøre opmærksom paa, at man i de mange Diskussioner, der har været om Prisstigningen, har hæftet sig mere ensidigt ved Lønnens Indflydelse paa Prisstigningen, end man efter min Mening burde. Selvfølgelig vil en saa stor Lønsum, som det drejer sig om, paa forskellig Vis øve Indflydelse paa Priserne, hvis den forhøjes, men dermed er jo ikke sagt, at samtlige Lønforhøjelser indvirker paa en saadan Maade, at der er Risiko for Inflation. Jeg maa gøre opmærksom paa, at der jo ogsaa er Forhold, der trækker i den anden Retning. Der er f. Eks. ingen Tvivl om, at en Række Hjem, som paa mange Omraader har haft en vis Kredit paa deres løbende Udgifter, nu, da der er Vareknaphed og andre Vanskeligheder, maa affinde sig med, at alt skal betales kontant. Denne Overgang fra et vist Kreditindkøb til kontant Betaling kan selvfølgelig kun klares paa den Maade, at man i Overgangstiden bruger mindre end normalt. Der er ogsaa Grund til at understrege, at det jo ikke paa Forhaand er givet, at en eventuel Nedgang i det Kvantum,

der kan købes paa ordentlig og normal Maade, foranlediger, at et Overskud paa en Lønningskonto bliver sat ind paa en saadan Maade, at der bliver Risiko for Inflation. Det er jo dog ikke alene de selvstændige erhvervsdrivende, der foretager en vis Opsparing; det er et ikke helt lille Antal af Lønmodtagerne, der i en saadan Situation vil foretage en Opsparing, der modvirker Inflation. Men et Faktum er det nu, at man gennem den Kendelse, der er afgivet, har taget det Standpunkt, at man vil undgaa enhver Risiko, selv nok saa lille, for, at Lønningerne kommer til at øve Indflydelse i Retning af fortsat Prisstigning. Og det betyder, at de andre Faktorer, der øver Indflydelse paa Priserne, faar et saa meget større Ansvar. Der er ikke længere nogen Mulighed for at gennemføre Lønstigninger som Følge af Prisstigninger, der kan altsaa ikke længere være Tale om at anvende det gamle Slagord om Skruen uden Ende, og det betyder, at det Ansvar, der ligger paa de øvrige Faktorer, bliver saa meget større.

Den højtærede Handelsminister sagde i sin Forelæggelsestale, at han ansaa Fler-tallet af de handlende for at være loyale over for de Foranstaltninger, det har været nødvendigt at træffe. Jeg er i det store og hele enig med den højtærede Handelsminister heri, men jeg tror dog, det er nødvendigt at understrege, at det Mindretal, dem, som Ministeren kaldte Mørklægningsforbrydere, ikke er saa lille og i hvert Fald ikke saa ubetydeligt, at der ikke er nogen Fare for, at deres kyniske Udnyttelse af den vanskelige Situation med den ringe Vare-mængde øver Indflydelse paa Prisniveauet. Der er vel ogsaa Grund til at gøre opmærksom paa, at der for den første Gruppens Vedkommende, altsaa det store Fler-tal, som ønsker at være loyale over for Løve og Foranstaltninger, Tid efter anden kan foreligge Forhold, som godt kan øve Indflydelse paa uheldig Maade. Det er jo ikke almindeligt, i hvert Fald ikke i mindre Virksomheder, og vel mange Gange heller ikke i halvstore, at Priskalkulationer foregaar efter ganske bestemte og faste Retningslinier; i mange Tilfælde maa der skønnes, naar der skal kalkuleres en Avance paa en bestemt Varetype; der maa skønnes over mange Ting, Salgsmuligheder, Konkurrenceforhold o. lign., og det har vel ofte været et ret tilfældigt Skøn, som i visse Tilfælde har været rigtigt og i andre Tilfælde har svinget til den ene eller den anden Side. Men det er vel ogsaa sandsynligt — og jeg tror i og for sig ikke, at man er uretfærdig over for de handlende, hvis man gør opmærksom paa